GAZETA KRAKOWSKA

Nro 19.

Z KRAKOWA DNIA 5 MARCA 1823 ROKU WE SRODĘ

— *Z Krakowa.* —

W dalszym ciągu *dwudziestego pierwszego* Posiedzenia Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey dnia 31 Grudnia 822 r.

Reprezentant *Mąkólski* Prezydujący w Kommissyi Skarbowey oznaymił Izbie Prawodawczey opiniią Kommissyi Skarbowey co do Tytułu IV. wydatku *na Akademiią* a mianowicie w zmianach iakie w Tytule tym przez Senat proiektowane zostały.

Co do pozycyi 164 pensyi dla *Professora Matematyki elementarney* w podwyższeniu z 3000 Złp. do 6000 przez Senat proiektowaney, Kommissyia Skarbowa proponuie podwyższenie o Złp. 1500 to iest 4500 Złp.

Co do pozycyi 165 obeymuiącey nowy wydatek dla *Professora Architektury* w kwocie 6000 Złp. Kommissyia Skarbowa proponuie 4000 Złp. ponieważ ta kwota zdaie się bydź dostateczną przy uwadze, że professor tey katedry może mieć przez praktyczne wykonanie swego przedmiotu zarobki, i gdy nie będzie dawał lekcyi aż od 1 Października 1823 przeto na pensyią od tego czasu na rok etatowy położyła kwotę Złp. 2666 gr. 20.

Co do pozycyi 186 dla *Professora Rzeźbiarstwa* proponuie zmnieyszenie pensyi z 4000 Złp. do 1200, podług przeznaczenia na pierwszym Budżecie przez Kommissyią Organizacyyną.

Co do pozycyi 204, nie przyięła Kommissyia Skarbowa Złp. 500 *na fiakra* dla Professora *Chirurgii* i *Akuszerii* z uwagi, że 1000 Złp. na fiakra Professorowi Kliniki oznaczone wystarczą dla obydwóch.

Co do pozycyi 211 na potrzeby Katedry Architektury Kommissyia Skarbowa z proiektowanych 600 Złp. znalazła dostateczne Złp. 300.

Co do pozycyi 226 emerytury dla byłego Professora Karkoszyńskiego w kwocie Złp. 1000 położoney, dla zaszłey onegoż śmierci, za ustałą Kommissyia Skarbowa uznała.

Co do pozycyi 231 emerytury dla P. Dymidowiczowy Kommissyia Skarbowa 1000 Złp. oznaczyła to iest: z funduszu emerytalnego dla Wdów Złp. 500, a drugie Złp. 500 z względu zasług, lecz te nie maią powiększać funduszu Wdowiego stałego w summie 6000 Złp. oznaczonego, i takowe 500 Złp. w przypadku otwarcia się funduszu Wdowiego, w tym umieszczone bydź maią.

Co do pozycyi 234 obeymuiącey kwotę na podatki z domów Akademickich, gdy Kommissyia Skarbowa znalazła w ra-

chunkach, iż podatki z domów Akademickich nie bywaią opłacane iako to: z Domów 10 455 309 i innych, a na to iest fundusz, przeto zwróciła uwagę, ażeby podatki były opłacane i summa inexegibiliów nie powiększała się, czyli raczey, żeby podług przeznaczenia była użyta.

Co do pozycyi 256 dla nowego Professora w Lyceum S. Barbary Kommissyia Skarbowa przyymuiąc Złp. 2800 na pensyią roczną, gdy zacznie uczyć od dnia 1 Października 1823 proponuie Złp. 1866 gr. 20.

Co do pozycyi 260 Metrowi rysunków Kommissyia Skarbowa przyięła powiększenie pensyi do Złp. 1800, lecz tylko na czas iak długo znany z zdatności Rodak P. Stachowicz będzie na tey posadzie.

Po powyższym oświadczeniu opinii Kommissyi Skarbowey w przymówieniu się do Tytułu Budżetu wydatków na Akademiią

Reprezentant X. *Sołtyk* Delegowany z Kapituły zastanawiaiąc się nad pozycyią obeymuiącą proiektowane przez Senat podwyższenie płacy Professora Matematyki niższey w porownaniu z innemi Professorami Uniwersytetu z 3000 Złp. do Złp. 6000, w ktorey Kommissyia Skarbowa tylko w połowie podwyższenie do Złp. 4800 proponuie, dzielił potrzebę i ważność tey Katedry, iako nieodłączney od skutków zapewnienia należnego biegu Nauk i przysposobienia Uczniów do poięcia Matematyki wyższey, a zwracaiąc uwagę, że Katedra Matematyki elementarney w wszystkich Akademiiach iest postanowioną, exystowała w Polsce, i z zaprowadzeniem reformy Akademii w Krakowie posiadał tę Katedrę Uczony Józef Czech, nie przewidywał przyczyny, dla którey Kommissyia Organizacyyna pominęła postanowienie tak istotnie potrzebney Katedry, gdy z Lyceów Uczniowie do Akademii przechodząc, nie uzdatnieni w poięciach do wyższey Matematyki, celowi Nauk ubliżaią, uczynił przeto wniosek, ażeby przy wykazuiącey się potrzebie Katedry Matematyki niższey przy Uniwersytecie, i równey pracy z innemi Professorami, pensyia dla Professora tey Katedry była porownana z innemi Professorami Uniwersytetu, tym więcey zaś do proiektowanego przez Senat porownania pensyi Professora powyższey Katedry znaydował Mowca powodów, gdy Katedra powierzoną została światłemu z gorliwości i cnot znanemu Mężowi i współrodakowi *P. Szopowiczowi*, a tak tegoż względom Reprezentacyi polecaiąc, oświadczył się za proiektem Senatu w podwyższeniu pensyi do Złp. 6000.

Reprezentant X. *Dzianott* z rozwagi Senatu i Wielkiey Rady Uniwersytetu znayduiąc ugruntowanie proiektowanych potrzeb Akademii z sprawiedliwym wynagrodzeniem Professorów, dla utrzymania sławy tey Ziemi klassyczney Muz Polskich, wzniesioney dzielnym ramieniem NN. Protektorów, nastręczał troskliwe zaięcie się przedmiotem Naukowym, iako iedynym środku w oświacie szczęście ludu ubespieczaiącym, przywodząc przytym Mowca Imiona Mężów Uczonych dawnych Członków tey Akademii sławę Narodowi przynoszących, w zwrocie onychże do nowego życia naukowego, czerpał przykłady Jagiellonów i Piastów wspieraiących Nauki, i na tych nieoddzielne uczucia Reprezentacyi wzbudzaiąc, w szczególe polecał porownanie

pensyi Professora Matematyki niższey *P. Szopowicza* dla równey pracy z innemi Professorami, i udowodnioney gorliwości w zaięciu się udoskonaleniem powierzonych sobie Uczniów Akademii, tey Matki, z którey sam powziąwszy Nauki, pomimo starganych sił, przynosi iey swe usługi; równym względem Reprezentacyi oddaiąc Mówca Metra rysunków *P. Stachowicza* w podaniu talentom onegoż iako Rodakowi poręki, zawstydzenie dumy zagranicznych uznawał.

Reprezentant *Haller* oświadczaiąc się za równym wynagrodzeniem pracy Professorów, co do proiektowanego porownania pensyi *P. Szopowicza* dodał i tę zasadę, iż przez dawanie wymiarów praktycznych względnie innych Professorów ma większą pracę.

Reprezentant *Majeranowski* uważaiąc podobnież ubliżenie godności Reprezentacyi, ażeby ulżenie Uczniom przez zawierzenie opłat Szkolnych, kosztem Nauczycieli zastąpione było, względem proponowanego zmnieyszenia kosztów na fiakra dla Professora Kliniki, odwołał się do postanowienia Kommissyi Organizacyyney, z którey będąca dotąd kwota wypływa, i oświadczaiąc się przeciwko zmnieyszeniu, obiaśniał konieczną potrzebę zastąpienia tych, zwłaszcza przy większey pracy Professora Kliniki względnie Professora Chirurgii, z którym porownanie w zmnieyszeniu zostało zaproponowane.

Reprezentant *Darowski* obiaśniaiąc porządek zaprowadzoney Katedry Matematyki niższey oznaymił, iż ta w początku była nadzwyczayną, przy przekonaniu się atoli o konieczney iey potrzebie została zamienioną na stałą, a tak przy równey pracy z Kollegami Professor teyże do równego wynagrodzenia na słuszności oparte względy zyskuie. Co do Professora rzeźbiarstwa lubo miał przez Kommissyią Organizacyyną tylko 1000 Złp. na Budżecie oznaczone, iednak pomimo ogłoszonego Konkursu nikt nie zgłosił się, sama Reprezentacyia znalazła się bydź spowodowaną do podwyższenia, i na tey zasadzie Katedra zyskała Professora, którego śmierć otworzywszy Konkurs, ten został rozpisany z zapewnieniem pensyi w kwocie oznaczoney i teraz proiektowaney, w dobrey zatym wierze działaiąc, uważał niepodobnym cofnięcie kwoty na pensyią oznaczoney i w Konkursie rozpisanym zapewnioney.

Reprezentant *Jankowski* Delegowany z Akademii podobnież wywodząc początek Katedry Architektury niższey przez Kommissyią Organizuiącą Adjunktowi przy Obserwatorium Astronomicznym powierzoney, gdy to okazało się bydź niedostatecznym przeyście Katedry na Professora extraordynaryynego nastąpiło, gdy zaś P. *Szopowicz* uznany został za ordynaryynego Professora Uniwersytetu przy równey pracy, zyskuie względy do porownania w pensyi; co do Katedry rzeźbiarstwa w zmnieyszoney pensyi niepodobieństwo znalezienia Professora, gdy Metrowie maią większą pensyią, znaydował; w zmnieyszeniu kwoty na fiakra dla Professora Kliniki uważaiąc Delegowany postanowienie tey z Budżetu przez Kommissyią Organizacyyną za trwaiące prawo oznaczonego, wnosił niemożność decyzyi bez inicyatywy Senatu, a nakoniec, gdy z minerwaliów zniesionych tylko 6000 Złp. na Budżet wchodziły, a reszta stanowiła fundusz pokrycia potrzeb Lyceów w zakupowaniu Xiążek,

Instrumentów, i t. d. dla zastąpienia tego wydatku oznaczenie Summy; na Budżecie przedstawiał.

Marszałek Seymu iako Kommissarz Rządowy przy Akademii i bliski świadek iey działań, oddaiąc należne zalety Professorom za dopełnianie swych powinności, w przyzwoitym uposażeniu Akademii wzmaganie się dobra publicznego i dzieci własnych Obywatelskich upatrywał, gdy przytym od podniesienia Akademii szczęście Miasta Stolicy kraiu, przez napływ uczących się, a ztąd zaludnienie wynika, i ten cel w Traktacie przez NN. Kraiu Protektorów zamierzony został, przechodząc następnie szczegóły proponowanych przez Kommissyią Skarbową zmnieyszeń, niektórych pozycyi w Tytule na Akademiią, gdy te nie wielką Summę czyniły, nastręczał Reprezentacyi zbliżenie zdań do iednomyślności za przyięciem tego Tytułu podług proiektu Senatu.

Reprezentant *Soczyński* Członek Kommissyi Skarbowey przywodząc, iż nie ma pieniędzy, ieżeli Okrąg przyymie dodatek dla Akademii na siebie, oświadczył się odstąpić od proponowanych przez Kommissyią Skarbową zmnieyszeń.

Reprezentant Kryspin Hr. *Żeleński* na dowodach przyiętych dotąd uchwał Reprezentacyi, podług proiektu Senatu iednomyślnością oznaczonych, czerpaiąc ugruntowanie sprzyiania Rządzącemu Senatowi w gorliwych chęciach zabezpieczenia dobra publicznego, dzielił nadzieię, że i w Tytule na Akademiią taż sama iednomyślność dostarczy porękę naukom; gdy zaś iest wakans na Professora Kliniki, w powierzeniu tey Katedry *P. Karolowi Soczyńskiemu* Doktorowi Medycyny i Chirurgii upatruiąc dobro poświęcaiącey się tey Nauce Młodzieży, uczynił wniosek, ażeby Reprezentacyia tegoż P. *Soczyńskiego* znanego z odznaczaiących się Nauką i cnotą przymiotow, poleciła Rządzącemu Senatowi na Katedrę Professora Kliniki, tym więcey, że usposobienia się onegoż w Akademii Wiedeńskiey długoletnią praktyką wzmocnione, uiosą widoczną korzyść dla kraiu i wzrostu Nauk; przywodząc zaś następnie pamiętne słowa Mówcy Reprezentanta *Lipczyńskiego* w zapewnieniu pierwszeństwa Katedr celuiącym Rodakom, powierzenie powyższey Katedry obcemu za ublizenie narodowości oznaczał.

Reprezentant *Sawiczewski* wybor Professora z Statutu Akademickiego za uległy Konkursowi głosząc, pierwszeństwo przed wszystkiemi dla Professorów uczących bezpłatnie, za nieodłączne od przepisów Statutu zastrzeżone mieć żądał.

Reprezentant *Mąkólski* popieraiąc wniosek Reprezentanta Hr. *Zelińskiego* zapewnienie skutku onegoż znaydował z utwierdzoney chęci Senatu powodowania się życzeniom Reprezentacyi, iak to nastąpiło w wyborze Kommendanta Milicyi Senatowi poleconym

Reprezentant *Majeranowski* dzieląc życzenie Reprezentanta Hr. *Zelińskiego* w poleceniu Senatowi P. *Soczyńskiego* wnosił, iż to ma zasadę na Statucie Akademickim, któren zaleconym dobrą opiniią publiczną Kandydatom pierwszeństwo zastrzega.

Reprezentant Hr. *Zeleński* oznaymił, iż imieniem publiczności wstawiaiąc się za P. *Soczyńskim* nie ważył tego z mieyscowemi, lecz przed obcemi życzył zachowanie Mu pierwszeństwa, *przed obcemi*, z tey uwagi, że kollega *Ostaszewski*

zdatny i odpowiedzialny Obywatel podawszy się na Notaryusza, od roku, nie ma zapewnionego skutku swych żądań, gdy tymczasem obcy nam nie znany w 14 dniach otrzymał tę posadę Notaryusza.

Po oznaymieniu Marszałka Seymu, iż polecenie Senatowi P. *Soczyńskiego* na professora kliniki nie ubliża Statutowi Akademickiemu.

Izba Prawodawcza zgodnie z wnioskiem Reprezentanta Kryspina Hr. *Zelińskiego* postanowiła polecić P. *Soczyńskiego* Rządzącemu Senatowi na professora Kliniki w Wydziale Medycznym Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W dalszym rozbiorze Tytułu wydatków na Akademiią Reprezentant *Librowski* członek Kommissyi Skarbowey dla zbliżenia zdań członków Reprezentacyi wnosił możność poprawy pozycyi podwyższenia pensyi P. *Szopowiczowi* i zostawienia katedry rzeźbiarstwa przy proiektowaney przez Senat pensyi.

Reprezentant *Haller* z uwagi, iż Metr języka francuzkiego ma wyższą pensyią od innych Metrów, wnosił, zostawienie onego przy pierwiastkowey pensyi Złp. 1500 gdy pobierane przez X. Boucher Złp. 2000 miały na względzie wynagrodzenie osobistych iego zasług, które do następcy nie ściągaią się.

Reprezentant *Kirchmayer* w oznaczoney wyższey pensyi Metra francuzkiego uważał wynagrodzenie kosztów podróży w sprowadzeniu onegoż z francyi wynikłych.

Reprezentant *Haller* w Konkursie rozpisanym znayduiąc pensyią 1500 Złp. zastrzeżoną, tym mocniey zostawanie przy tey kwocie ugruntowanym uważał.

Reprezentant *Jankowski* Delegowany z Akademii tłomaczył rozpisanie Konkursu z pensyią 1500 Złp. iako wypływaiące z pierwiastkowego Budżetu na którym ta ilość pensyi iest zapewnioną.

Gdy tak za proiektowanym przez Senat Tytułem wydatków na Akademiią iako i przez Kommissyią Skarbową propowanym nie było iednomyślności

Marszałek Seymu ogłosił sekretne kreskowanie, i gdy za proiektem Senatu okazało się głosów 18 przeciwko 16 proiektowany przez Senat wydatek w tym Tytule za przyięty ogłoszony został w tym porządku:

iż na Tytuł IV. wydatków na Akademiią po potrąceniu kwoty 1000 Złp. w proiekcie Senatu Tytułem Emerytury dla P. *Karkoszyńskiego* oznaczoney, a przez zaszłą śmierć wygasłey, powzięta zostanie ogólna Summa Złp. 429,008 gr. 15 tudzież z procentu od Summy 18000 Złp. na Klinikę 900 Złp. i z Drukarni Akademickiey Złp. 1300 ogółem Złp. 431,208 gr. 15.

Leon Chwalibogowski,
Sekretarz Seymowy.

Z Warszawy d. 24 Lutego.

Jego Cesarzewicowska Mość Wielki Xiąże Konstanty, wyiechał d. 22 b. m. po południu z Warszawy do Petersburga.

Z Paryża d. 15 Lutego.

Pod d. 12 b. m. Król na dowod ukontentowania swoiego z usług Hr. Lagarde w Madrycie wyniosł go do godności Para.

Onegday Minister spraw zagranicznych P. Chateaubriand miał naradę z Posłami Austryackim i Rossyyskim, przy którey znaydował się także Hr. Lagarde.

Do Angielskiego Posła nadbiegł wczoray nadzwyczayny goniec z Londynu,

a w wieczor wyprawił innego do Madrytu.

Officerowie sztabu, którzy umieszczonemi są w woysku przeciw Hiszpanii działaiącemu stawić się iutro maią u Xcia Angouleme dla odebrania rozkazów. — Srebra i stołowe nakrycia Xcia Angouleme są iuż upakowane i iutro posłane będą do Baiony. Trzydzieści koni do iego potrzeby są iuż także do iego staien przeprowadzone. Mówią, iż d. 5 Marca wyiedzie do woyska.

Minister morski wydać miał rozkaz do zbudowania 30 szalup działowych, dla zasłonienia rzek naszych i zabronienia przemycania towarów pod czas woyny.

Baron Eroles w krótce wyiedzie z Paryża dla urządzenia Hiszpańskich roialistów, z któremi do Hiszpanii chce wkroczyć.

Zielone mundury, które Minister woienny kazał robić dla 3cich batalionów liniowey piechoty, przeznaczone teraz bydź maią dla walecznych woiowników woyska wiary, którzy dotąd mundurów nie mieli.

Od kilku dni wymieniaią u tuteyszych wexlarzów złoto, ile go tylko mieć mogą.

Nuncyusz Papiezki Justiniani w Madrycie przybył d. 11 Lutego do Bordeaux.

Z Narbonne d. 10 Lutego.

Korpus woyska naszego powiększa się codziennie i obustronne linie woyskowe zbliżaią się coraz bardziey do siebie. W krótce zatem spodziewać się należy wielkich wypadków.

W Perpignanie pełno iest wychodniów Hiszpańskich. Żołnierze woyska wiary otrzymać maią we wsiach Rossilonu mundury i broń, i użytemi bydź iako strzelcy.

Z Perpignanu d. 6 Lutego.

Dziś przybył tu Arcybiskup Tarragony, a iutro oczekiwana iest reszta członków Rejencyi.

Misas przed wyiazdem ztąd zakupił wiele sztuk sukna i innych potrzeb dla woyska swego. —— Zamek Jrati spalony został przez woyska konstytucyyne. — Jenerał Eguia oddał do służby woyska wiary 17letniego syna swoiego, dwóch wnuków i iednego synowca.

Z Puicerda d. 5 Lutego.

W tey chwili odbieramy niezawodną wiadomość, że 200 ludzi z korpusu Miny w nocy d. 2 b. m. wpadło do doliny Andora, udali się do wsi Ordino, otoczyli Kościół, w padli do domu Hiszpana Castelho i obu braci, do Urgel zabrali. Porwanie tych dwóch braci, którzy opatrywali żywnością zamek Urgielski, sprawiło wielką trwogę w woysku wiary. Zrzeczonego zamku ustąpiły woyska wiary pod Jenerałem Romagnosa onegday o godz: 6 zrana. Romagnosa rzucił się z około 1500 ludzi do doliny Andorre, a w zamku zostawił do 400 chorych. O godzinie 8 osadził Mina ten zamek. Podczas ostatnich dni woysko wiary żywiło się prawie tylko otrębami.

Od granic Hiszpańskich d. 7 Lutego.

Twierdzą, że Merino znayduie się z znacznym korpusem w las Rosas, o 3 mile od Madrytu, na drodze do dawney Kastylii. Podiazdy swoie wysłać miał do karczmy o godzinę drogi od stolicy.

Prefekt Barcelony miał odebrać rozkaz do wezwania mieszkańców o podanie swoich maiątków, sreber i kosztowności. Rozkaz ten miał wzbudzić powszechne nieukontentowanie, i prefekt

ob wiaiąc się powstania, wezwał do Barcelony Lombera i Milans. Zapewniaią, iż korpus roialistów obozuie w Monlins de Rey, na drodze z Walencyi do Madrytu.

Jenerał Francuzki Hr. Curial wydał w Perpignanie następuiący rozkaz dzienny: „Jeden sztabowy i 6 innych officerów, o których złem sposobie myślenia przekonano się, zostali ze służby oddalonemi. Zasłużone to oddalenie niechay posłuży za naukę tym, którzyby skłonnemi byli do frymarczenia swoiemi powinnościami lub niedopełniali ich należycie, okazywali oziębłość w myślach i mniemaniach. Obowiązkiem dobrego officera iest nietylko dopełnienie służby stopnia swoiego, ale nadto powinien w każdey okoliczności bądź ustnie, bądź czynami okazywać miłość i przychylność ku N. Królowi i wysokiemu iego Domowi i nie zaniedbywać temi uczucia mi ożywiać swoich podwładnych. Podpisany Jenerał postanowił podobnież wszystkich karać, iakiego bądź będą stopniał, których mniemania będą wątpliwemi.„

Z Madrytu d. 8 Lutego.

Dziennik *Expectador* pod d. 29 Stycznia zawiera następuiący artykuł, który uważać można iako zapowiedzenie w krótce wyyść maiącego manifestu: „Poseł Francuzki żądał i otrzymał paszporty. To domyślać się każe, że i nasz Poseł z Paryża odwołany został. Oba te wypadki przewidzieć można było po nocie Posła Francuzkiego i odpowiedzi na nią. Dwa narody których stykaią się granice, skoro przy wzaiemnych użaleniach odwołuią swych Posłów, nie mogą długo zostawać nieczynnemi. Jakkolwiek zdaie się, że można ieszcze uniknąć woyny, więcey iednak iest do niey podobieństwa, niżeli do utrzymania pokoiu. Rząd i naród Hiszpański niemiał w teraźnieyszych stosunkach żadnego wyboru w swoich działaniach. Jedna tylko droga była mu wskazana: na iedney stronie wskazano nam poniżenie, a na drugiey powagę. Wybór nasz nie mógł zatem bydź wątpliwym. Północne Mocarstwa przewidziały iaką Hiszpania da odpowiedź na ich noty, i dla tego nakazały Posłom swoim żądać paszportów. Czyny są iasne i niepotrzebuią żadnego wykładu. Widzieć nam należy rzeczy iak są, i nie przypuszczać żadnego ułudzenia. Jeżeli chcą z nami woyny? tedy zbróymy się dla iey odwrócenia. Jeżeli ociągaią się ieszcze nasi nieprzyiaciele? zbróymy się wszelako, aby nie przestali się ociągać. Gdy Rząd w tak przykrem położeniu uciekł się do swoich powinności i honoru narodu, znał dobrze skutki swoiego postanowienia. Gdy Deputowani d. 9 Stycznia wyrzekli iednozgodnie, iż żadne Mocarstwo niema prawa żądania zmiany w naszey konstytucyi, wiedzieć musieli, że narodowa niepodległość cnotami tylko i ofiarami broniona bydź może. Gdy niezmierna większość ludu przez patryiotyczne adressy życzyła Rządowi i Stanom szczęścia do przedsięwziętych dzielnych środków, wiedzieć musiała, iż oyczyzny nie broni się słowami i adressami. A tak przypuścić możemy, że cały naród woli raczey wystawić się na woynę, niżeli dozwolić przepisywać sobie prawa.„

Wczoray przyięły Stany następuiący podany od Rządu proiekt do ustawy: 1) Woysko postawione bydź ma no stopie woiennym przez wybranie 29,973 lu-

dzi; 2) każda prowincyia przyłożyć się ma w stosunku swey ludności do tego wyboru; 3) prowincyionalne deputacyie uskutecznią ten wybór stosownie do przepisów przez losowanie; 4) członki milicyi wyięte są od tego wyboru; 5) siedmnastoletni młodzieńcy mogą bydź za zastępców przyiętemi; 6) ochotnicy w tymże wieku przyiętemi bydź mogą; 7) deputacyie prowincyionalne z dowódcami dołożą starania, aby lud w przeciągu miesiąca był ubrany i uzbroiony. Na to uzbroienie użyć maią zostaiących pod ich zarządzeniem funduszów prowincyy i gminów; 8) rozmaici żołnierze, a nawet cudzoziemcy mogą bydź do woyska na powrot przyiętemi, ale ostatni tylko za prostych żołnierzy; 9) Rząd iest upoważniony do użycia czynney milicyi wedle potrzeby; 10) przywóz broni, ammunicyi i wszelkiego rodzaiu potrzeb woiennych iest wolny; 11) Rząd iest upoważniony do nakazania zbudować, zakupić lub naiąć 150 łodzi działowych dla obrony naszych brzegów.

Jenerał Morillo iest znowu użyty i dowodzi obok Jenerała Ballasterosa. Lecz za to przyiął Król złożenie dowództwa przez Velasco, którego tymczasowo zastąpił Jenerał Montes.

Minister woienny wydał następuiące rozporządzenie: Gdy służba kraiu wymaga, aby czynnem woyskom obwodu 5, 6 i 7go nadać stósownieysze urządzenie, przeto rozkazał J. K. M. aby woysko 7go obwodu zostawało na dal pod rozkazami Jenerała porucznika Miny, a woyska 5 i 6 obwodu maią bydź pod naczelnictwem Jenerała Ballasteros połączonemi. W pierwszym obwodzie utworzony bydź ma odwod w którym Jenerał porucznik Hr. Abisbal dowodzić będzie. Jenerałowie porucznicy trzech tych woysk maią razem bydź naczelnemi wodzami w 1, 5, 6, i 7mym obwodzie.

Podług dziennego rozkazu stolica podzieloną bydź ma na 15 obwodów, a w każdym dowodzić będzie ieden jenerał. Jeżeliby nastapiło zaburzenie, wszyscy jenerałowie, którzy niemaią oddzielnego polecenia, stawić się maią w główney kwaterze, na którą przeznaczony iest dom celny. Osada i święty batalion oczekiwać będą na oznaczonych mieyscach rozkazu z główney kwatery. Milicyia zbierze się w ulicy Alcala, gdzie stanie także jazda. Cztery działa będą na tęż ulicę zaprowadzone.

Saragossę zaczęto iuż umacniać.

Rząd odebrał pod d. 4 b. m. doniesienie od Jenerała Abisbal z Velesco, podług którego roialiści oszańcowali się w Huete. Abisbal nim dalsze przedsięweźmie działania oczekiwał na przyłączenie się do niego woyska 8go obwodu. Wczoray na wsparcie go poszedł ztąd batalion pułku Jnfanta Karola w liczbie 150 koni z 4 działami.

Rozchodzi się tu wieść, że przez Galicyią przybędzie 8000 Portugalczyków do Hiszpanii i tyleż przez Ciudad-Rodrigo, a 14,000 ma stać w gotowości do póyścia za niemi w potrzebie.

Znany autor historyi Jnkwizycyi Hiszpańskiey Lorente umarł tu wczoray.

W tey chwili rozchodzi się wieść, że Jenerał woyska wiary Bessieres, który szedł ku Madrytowi, żąda kapitulować. Lecz Rząd nie dozwolił kapitulacyi, ale żądał, aby poddał się na łaskę.

DODATEK
DO Nro 19.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 5 MARCA 1823 ROKU WE SRODĘ.

Z Londynu d. 14 Lutego.

Gazeta Dworska donosi o mianowaniu Lorda Beresford jenerałem artyleryi na mieysce zmarłego Jenerała Oakes, a P. Morison nadwornym lekarzem Xcia Jorku.

PP. Canning i Herries obranemi zostali reprezentantami od Harwich i zasiedli w izbie niższey.

Wczoray o godzinie 2 z południa odbyła się gabinetowa rada w kancellaryi spraw zagranicznych. Tegoż dnia bawił tam długo Minister Hiszpański.

Bankructwo iednego kupca zrobiło onegday wielkie wrażenie na giełdzie. Faktorowie oświadczyli, iż P. Salomon Cohen, który wielkie robił spekulacyie papierami Angielskiemi i innemi, dla znacznego ich spadnienia nie iest w stanie uczynienia zadosyć swoim obowiązkom. Mowią także, iż inny kupiec stracił 60,000 Fs.

Mieszkańcy Soutwarku ułożyli nader umiarkowaną prośbę o reformę Parlamentu.

Względem woyny i pokoiu zawsze tu ieszcze podzielone są zdania. "Sądziemy (wyraża iedno z pism tuteyszych) iż Rząd Francuzki nie przedsięwezmie istotnie nieprzyiacielskich kroków. Ministrowie nasi będą niemniey czynnemi dla odwrócenia morskiey woyny. Anglija wystąpi iako obrońca pokoiu na morzu, i tak Francyi i Hiszpanii, iako i innem Mocarstwom odradzać będzie, aby nie wydawały korsarskich listów, przez co będzie wstanieprzez swoią neutralność ziednać naszemu handlowi wielkie korzyści.,,

W niedzielę w wieczór wysiadł do Dowru przybyły z Madrytu gońcem P. Meats.

Uczony Hiszpan miał w r. z. w Guatimala w Mexyku odkryć rozwaliny wielkiego miasta i rysonek ich tu przysłał.

Od granic Włoskich d. 10 Lutego.

Lord Strangford, poseł Angielski przy Porcie Ottomańskiey, przepłynął na fregacie Angielskiey, na którą wsiadł w Korfu, w połowie Stycznia przez Archipelag ku Dardanellom. Spodziewał on się między 20 i 30 Stycznia stanąć w Stambule. Podczas bawienia swoiego w Zante rozmawiał długo z deputowanemi Greckiemi, którzy tam przybyli. W Korfu miał także rozmawiać z znakomitszemi Grekami. Widać zatem, że przedwyiazdem z Werony inne od swoiego Rządu odebrał instrukcyie, które wcale różnią się od dawnieyszych, o czem na-

wet zdaie się przekonywać zmienne postępowanie Wielkorządcy wysp Jońskich Lorda Maitland względem Greków.

Na wyspie Kandyi woyska Tureckie cofnęły się do zaiętych przez siebie twierdz, a Grecy są panami całego lądu. Kilkanaście okrętow Tureckich, które stały w pobliskości tey wyspy zostały przez Greków zniszczone.

Czynność na wyspach Greckich iest teraz wszędzie większa niż kiedy. Rozwiia się tam nadzwyczayna siła. Niezbywa im iuż ani na działach, ani na broni, od czasu iak tylko Anglicy nietylko nie przeszkadzaią ich dowozu, ale nawet dozwalaią dostawiać one Grekom ziomkom swoim. Przez Amerykanów, Hollendrów, Francuzów i Włochów dostawione im one także zostały. Z Egiptu nawet dostawiono Grekom broni, którą wprawdzie drogo i gotowizną zapłacić musieli.

Mowią o ważney wyprawie, którą admiralicyia Grecka nakazała uskutecznic, a tey ma bydź celem spalenie rozbroioney pod Gallipoli Tureckiey flotty przez 30 palnych statków pod zasłoną 60 zbroynych okrętów.

Z Stambułu 25 Stycznia.

(*Z Dostrzegacza Austryiackiego.*)

Turecka administracyia zyskała niemało na regularności i tęgości przez oddalenie człowieka, który mięszał się do wszystkich spraw i stosunków. Ministrowie stosuią się teraz iedynie do woli Pana swoiego i potrzeb państwa, i postępowanie ich zdaie się więcey zmierzać do przywrocenia spokoyności publiczney przez łagodne niż gwałtowne sposoby. Codziennie okazuią tego naywiększe dowody. W stolicy ustała zupełnie wszelka obawa; z Grekami nie obchodzono się lepiey podczas naywiększego pokoiu, iak teraz; (*) i kto widział Stambuł w r. 1821 i w połowie 1822 nie uchodzi iego oka uderzaiąca zmiana, iaka potem zaszła w publicznem i prywatnem życiu.

Wzięcie Napoli di Romania po dwuletnim oblężeniu, chociaż bez zaprzeczenia w woyskowym względzie iest ważnem zdarzeniem, nie zrobiło w stolicy żadnego wrażenia. Zdawało się, iakoby każdy czuł, iż podobne wypadki są nieuchronne w toczącey się woynie. Osada Turecka, która liczyć ieszcze miała do 1700 głów, została powiększey części na Angielskich statkach do Scala nuova odwieziona. Jest to pierwsza kapitulacyia, którey powstańcy świętobliwie dotrzymali; i gdy także obeszli się nayłagodniey z Tureckiemi jeńcami, zachodzi więc nadzieia, że prowadzony dotąd z wielkiem okrucieństwem bóy, zamieni się na łagodnieyszy i z ludzkością zgodnieyszy.

Odysseusz zawarł z Baszami Tureckiemi w Tessalii zawieszenie broni do końca Marca. Rzecz iest pewna, ale

(*) Wszystkie doniesienia poselstw z Stambułu zgadzaią się na to i przywodzą niezaprzeczone dowody. — W Nowy rok po nabożeństwie wszczęła się pomiędzy Grekami, niewiedzieć z iakiey przyczyny, tak wielka kłotnia, iż straż policyyna wmięszać się musiała. Uwięziono kilku niespokoynych ludzi i do Czausz Baschi zaprowadzono. Lecz ten odesłał ich zaraz do Patryiarchy z oświadczeniem: iż mięszać się nie chce do spraw Kościoła Greckiego. — Następuiący czyn bardziey ieszcze zastanawia: W tym samem dniu, w którym do stolicy nadeszła wiadomość o poddaniu się Napoli di Romania, wszyscy Hydryioci i Ipsarioci, ktorzy w Bagno byli uwięzionemi, uwolnionemi i w koszarach zbroiowni umieszczonemi zostali. Srodek ten dotchnął naywięcey tych, którzy z bronią w ręku dostali się w ręce Turków.

warunki tey umowy nie są wiadome.

Porta odebrała wiadomość, że Dschelal Basza, następca Churszyda Baszy, nim ieszcze doiechał do woyska rozchorował się w drodze i umarł. Znany on był, iako waleczny i doświadczony woiownik, ale razem iako człowiek okrutny. Na iego mieysce mianowany został naczelnikiem woyska Kiaia Churszyda Baszy, który wsławił się w woynie przeciw Ali Baszy.

Podług nadeszłych tu prywatnych doniesień rzeczy w Arkarnii nie maią iść dla Porty pomyślnie.

Flotta Turecka przybyła d. 14 b. m. z Dardanellów do portu tuteyszego. Nad naprawieniem okrętów i pomnożeniem oney pracuią z naywiększym pośpiechem. D. 16 wszyscy Ministrowie odwiedzili nowego Kapitana Baszę, który na flocie dał dla nich wspaniałą ucztę.

Tegoż dnia przybył tu po burzliwey i niebezpieczney żegludze Poseł Angielski Lord Strangford. W Dardanellach pozdrowiony był 18 z dział wystrzałami, a tu powitali go pierwsi urzędnicy państwa.

Przy ciągle tęgim tu zimnie zdarzył się rzadki wypadek, że nawet część tuteyszego portu zamarzła. Lecz za to zniknęły ślady morowego powietrza.

Dnia 3 i 4 Marca 1823

Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.		2. Zł. gr.		3. Zł. gr.		4. Zł. gr.	
— Pszenicy	16	15	15	15	15	—	15	—
— Żyta	17	—	16	—	15	—	—	—
— Jęczmienia	13	—	12	15	12	—	—	—
— Owsa	8	15	8	6	8	—	—	—
— Jagieł	34	—	32	—	30	—	—	—
— Grochu	18	—	17	—	16	—	—	—
— Rzepaku	24	—	22	—	20	—	—	—

Uwiadomienie Król. Pruskiego Pocztowego Urzędu w Krakowie.

Ceny

1) Gazety Hamburgskiey.

2) Tegoż miasta Gazety *Börsen-Liste.*

3) Journal de Frankfort.

4) Journal des Dames et des Modes.

5) Courier français de Paris

zniżone zostały na r. 1823.

Przeto Szanownym Prenumeratorom, którzy przed nadeyściem do tuteyszey Poczty tegoroczney ceny Gazet, wyższą przeszłoroczną cenę zapłacili, nadwyżka w nowym terminie prenumeraty potrącona zostanie, i z tego powodu raczą okazać kwity tegoroczniey prenumeraty. Zresztą na żądanie i zaraz nastąpić może zwrócenie nadpłaconey ilości. — Kraków d. 1 Marca 1823 r.

Dollega.

Teatr Narodowy.

Jutro we Czwartek d. 6 Marca daną będzie po drugi raz nowa Opera w 1 akcie, z francuzkiego z muzyką Weygla, autora wsławionego wielu dziełami, i znaney tu zaszczytnie *Familii Szwaycarskiey*, przy iluminowaniu obrazów, w scenie ostatniey pokazuiących się, pod nazwiskiem: *Adryan z Ostady.* — Którą poprzedzi nowa Komedyia w 2ch aktach wierszem z Moliera po 2gi raz wystawiona: *Natręty.*

W Niedzielę zaś, d. 9 Marca, daną będzie nowa i na żadnym teatrze dotąd ieszcze nie grana Komedyia w 3 aktach oryginalnie wierszem napisana, pod nazwiskiem: *Pielgrzym z Tęczyna, czyli Obraz Dobroczynńcy.*

LOTERYIA KRAIOWA.

W 23 Ciągnieniu dnia 5 Marca r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

79. 47. 65. 24. 52.

DONIESIENIA.

Dnia 11 Marca i następnych dni b. m. i r. o godzinie 9tey ranney, a o 3 z południa w Krakowie na Rynku Głównym, to iest w Gmachu Sukiennicach odbędzie się licytacyia publiczna Książek w różnych ięzykach Francuzkim, Niemieckim, Łacinskim i Włoskim pierwszych Klassycznych Autorów we wszystkich umiejętno-

ściach. Tudzież Mebli domowych, i t. d. Komod, Kanap, Stołków, Landszaftów, Fajansu. Cyny, Miedzi, i t. p. Chęć licytowania maiący na oznaczony czas, i mieysce zechcą z gotowemi przybydź pieniądzmi. — W Krakowie d. 1?0 Marca 1823 r.

T. *Jarzyński*, Kom. Sąd.

Z mocy polecenia Trybunału I. Inst. W. M. Krakowa i J. O. z dnia 4 Marca r. b. 1823 do Nru 673 sprzedane zostaną w dniu 11 b. m. i r. w Kamienicy przy ulicy Floryiańskiey pod L. 537 o godzinie 9tey ranney przez publiczną licytacyią ruchomości po niegdy ś. p. Pawle Koźmińskim pozostałe iako to: Suknie, Bielizna, Meble, a mianowicie Galeryia Obrazów i Malowideł tak na płocnie oleyno, iako też i na drzewie i miedzi malowanych, niemniey Kopersztychow, i t. d. — W Krakowie d. 3 Marca 1823 r.

A. Matakiewicz, Notaryusz.

W dniu 14 Stycznia r. b. zmarł tu w Krakowie przy ulicy Floryiańskiey pod Liczbą 537 W. Paweł, Klemens dwoyga imion Koźmiński, podpisany, Rezolucyą Wysokiego Trybunału pierwszey Instancyi Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu pod dniem 24 Stycznia r. b. Nr. 200 wydaną, nieobecnych, i ani z imion, ani z mieysca mieszkania niewiadomych Sukcessorów ustanowiony Kurator ma honor niniéyszym uwiadomić Prześwietną Publiczność o tym, wzywaiąc iak nayuprzeymiy, każdego w szczególności, aby był łaskaw donieść podpisanemu o mieyscu urodzenia zmarłego ś. p. Pawła Klemensa Koźmińskiego, i o iego krewnych. — Wzywa oraz Sukcessorów ieżeliby się gdzie którzy znaydować mogli, aby do spadku zgłaszali się, lub podpisanemu potrzebną informacyią, albo Legitymacyią nadesłali. — W Krakowie d. 25 Lutego 1823 r.

Woyciech Skarżyński,
Sekretarz Tryb: I. Inst: Wolnego Miasta Krakowa i iego Okręgu, Kurator nieobecnych SS. ś. p. W. Pawła, Klemensa Koźmińskiego.

Pisarz Trybunału Pierwszey Instancyi Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu, podaie niniéyszem w skutek Art. 960 K. P. S. do publiczney wiadomości, iż na Audyencyi Trybunału Pierwszey Instancyi Wolnego Miasta Krakowa pod Liczbą 106 w Krakowie posiedzenia swe odbywaiącego, przez publiczną Licytacyą sprzedanym zostanie Dom murowany w Krakowie na Piasku przy ulicy Biskupiey w Gminie 7mey pod Liczbą 57 stoiący do niegdy ś. p. Jana Goldszpan należący, a to w drodze pertraktacyi maiątku po nim pozostałego na popieranie Sądowego Zastępcy Praw nieobecnych sukcessorów zmarłego Jana Goldszpan to iest: P. Antoniego Matakiewicza Notaryusza Publicznego w Krakowie pod Liczbą 25 przy ulicy Grodzkiey zamieszkałego, a to w skutku uchwały Trybunału I. Instancyi, Wolnego Miasta Krakowa z dnia dwudziestego pierwszego Czerwca roku bieżącego i powtorney z dnia siodmego Listopada roku bieżącego do Liczby 3569 zapadłych.

Zbiór obiaśnień Prawa własności, i warunki Licytacyi, złożone są w Kancellaryi naszey Pisarza Trybunału Pierwszey Instancyi Wolnego Miasta Krakowa, których przeyrzenie w godzinach zwyczaynych każdemu pretendentowi iest wolnem; zbiór ten i warunki odczytane zostały według przepisu Art. 959 K. P. S. w dniu 20 Grudnia 1822 r. na Audyencyi Trybunału I. Instancyi Wolnego Miasta Krakowa z Okręgiem, a następnie Termin do drugiey Publikacyi Warunków i do licytacyi przygotowawczey oznaczanem został na dzień 24 Stycznia 1823, na który pretendenci opatrzeni w vadium złp. Trzysta dwadzieścia stawić się zechcą.

Cena pierwszego wywołania iest Złp. 3200 w monecie srebrney, która zarazem stanowi wartość tegoż domu urzędownie przez przysięgłych detaxatorów ocenioną. Po odbytey bezskutecznie Licytacyi przedstanowczey, termin do stanowczey oznaczonym został na godz ing 10. w dniu 11. Marca r. 1823 na Audyencyi Trybunału. — W Krakowie dnia 21 Grudnia 1822 r.

Kuliczkowski, Pisarz.